

Het Land van Herle

Jaarverslag 2013

De stichting is op 4 april 1945 opgericht met als doel de bestudering van de geschiedenis van het historische gebied dat wordt aangeduid met het Land van Herle. Aan dit historische gebied werd later ook Kerkrade c.a. toegevoegd. Tegenwoordig behoren de huidige gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Schinnen, Simpelveld en Voerendaal, ofwel het huidige Parkstad Limburg tot het werkgebied van de kring.

Het bestuur

Het bestuur bestond aan het eind van het verslagjaar uit: K. van Nuys, voorzitter; mw. C. Hage-Enns Enns, secretaris; H. Otten, penningmeester en verder R. Braad, R. Habets, J. Smeets. Mw. A. Quaedackers was als redacteur van de nieuwsbrief als toehoorder bij de laatste bestuursvergaderingen aanwezig.

In het verslagjaar overleed onze erevoorzitter de heer drs. L. Augustus. Ook moesten we afscheid nemen van ons oudste werkgroep-lid de heer Albert Corten. In ons tijdschrift, op de website en in de werkgroep-bijeenkomsten werd uitgebreid stilgestaan bij hun grote verdiensten voor de stichting.

Het bestuur heeft in het verslagjaar drie keer vergaderd. Ruime aandacht werd daarbij besteed aan de professionalisering van de website van het Land van Herle. Daarnaast is sinds juli maandelijks een digitale Nieuwsbrief gepubliceerd. Deze nieuwsbrief verzenden wij mede namens de historische en heemkundeorganisaties in Parkstad Limburg. Daarin wordt recent nieuws vermeld uit het historische veld en activiteiten, zoals deze door de verschillende organisaties zijn aangereikt. Mw. A. Quaedackers is redacteur van de digitale Nieuwsbrief.

De werkgroep

De Stichting heeft, vanaf haar begin, een werkgroep ingesteld van zowel amateurs als mensen die professioneel actief zijn met geschiedenis. Dit is een gezelschap van historici, archeologen, genealogen, architecten, etc. die in deze regio werkzaam zijn. De bijeenkomsten van de werkgroep hebben steeds plaats op de tweede maandag van de maand in de studiezaal van Rijckheyt te Heerlen.

Aan het begin van het verslagjaar bestond de werkgroep, onder leiding van de voorzitter van het bestuur K. van Nuys uit R. Braad, S. Broers, A. Corten, F. Crutzen, S. van Daal, M. van Dijk, F. Gerards, S. Giezenaar, C. Hage, A. Jacobs, J. Jetten, J. Krüll, K. Linders, M. van Opdorp, H. Otten, A. Patelski, J. Prakken, M. Put, A. Quaedackers, T. Raets, E. Ramakers, L. Schiphorst, T. van Slooten, J. Smeets, M. Sonnenschein, M. van der Weerden, H. de Wolf, L. Wolters en M. van der Wijst. Regelmatig zijn toehoorders te gast bij specifieke onderwerpen.

Gewoonlijk wordt in de bijeenkomsten van de werkgroep door een spreker een voordracht gehouden met een onderwerp in relatie met de historie van de regio. Na de lezing wordt hierover door de aanwezigen gediscussieerd. Verder worden door de voorzitter mededelingen gedaan met betrekking tot de Stichting en wordt aan iedere deelnemer de gelegenheid geboden om vragen te stellen dan wel punten onder de aandacht van de werkgroep te brengen.

Het Land van Herle

Naast de informatie-uitwisseling besproken onderwerpen zijn:

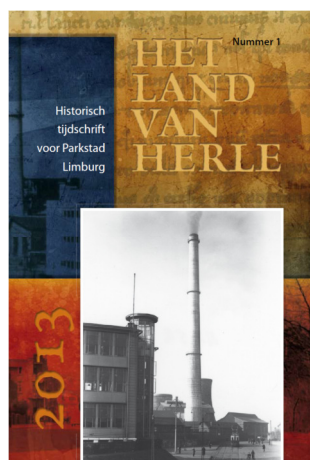
- 14 januari 'Ferdinand van Plettenburg' door Luc Wolters
 18 februari 'D'r Lange Jan' door Marcel Put
 11 maart 'Stedelijke kenmerken tussen Heerlen en Eijsden in vergelijkend perspectief' door Hans van Hall
 8 april 'Frederik Sigismund van Schaesberg (c. 1660-1733)' door Emile Ramakers
 13 mei 'Voornamen in Heerlen' door Martin van der Wijst; en
 'Een nieuwe aanpak in het onderzoek naar fenomeen bokkenrijders' door Roelof Braad
 17 juni Excursie naar Aachen-Burtscheid. Daar werden wij rondgeleid door Dr. Ing. Holger Dux (voorzitter Gesellschaft Burtscheid für Geschichte und Gegenwart e.V.). Eerst was er een rondleiding door de schatkamer van de Abdij St. Johann Baptist en daarna een wandeling langs hoogtepunten van Burtscheid. Afsluitend was er een gezamenlijk diner (voor eigen rekening) bij restaurant Burtscheider Quelle.
 9 september 'Sacrale ruimten in Heerlen' door Anita Quaedackers
 14 oktober 'Joden in Heerlen' door Henk de Wolf
 11 november 'Kerkstrijd in Merkelbeek' door Jac Smeets
 9 december 'Latijn in het dagelijkse leven' door Martin van der Wijst

Het tijdschrift

Sinds 1950 bestaat een andere activiteit van de Stichting uit het uitgeven van een historisch kwartaalblad over het verleden van en geschiedbeoefening van de regio. Dit blad, onder de naam *Het Land van Herle, historisch tijdschrift voor Parkstad Limburg*, is een populair wetenschappelijke uitgave met een mix van artikelen, boekbesprekingen en rubrieken. Een vaste redactie zorgt dat de bijdragen een goede kwaliteit hebben.

De redactie bestond aan het einde van het verslagjaar uit: R. Braad (hoofdredacteur); K. Linders (redactiesecretaris); F. Gerards, S. van Daal, M. van Dijk, W. Nolten en mw. D. Smeets-Habets. Gedurende het verslagjaar zijn vier nummers uitgegeven, elk kwartaal een.

Gepubliceerd zijn de volgende artikelen:

Nummer 1

Kiek 'ns doa, kiek 'ns doa, doa sjeet d'r Lange Jan ...

Een biografische schets van de bekendste Heerlenaar onder de Heerlenaren

Door Marcel J.M. Put

1

De industriële opkomst en neergang van de kalkgroeven en -branderijen in Voerendaal

Door Hans Thissen

23

Aangestipt...

Door Wim Nolten, Martin van der Wijst, Frans Gerards, Mark van Dijk en Sander van Daal

34

Het Land van Herle

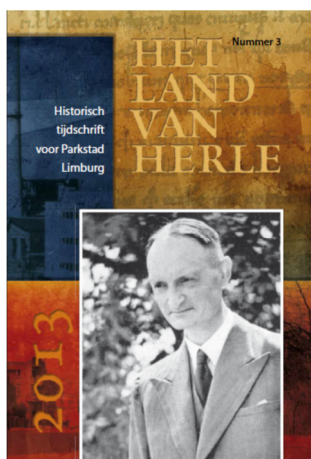

Nummer 2

- 100 jaar Bernadinuscollege: een school met een missie
Door Koos Linders 41
- Kasteel Hoensbroek in de jongste tijd
Piet Mertens 69
- Aangestipt...
Door Koos Linders 78

Nummer 3

- In Memoriam: Louis Augustus
Door Funs Patelski 81

- Met Godsvertrouwen voor het vuurpeloton:
Karel van Berckel, verzetsman en chirurg te Heerlen
Door Lodewijk Crijns 85
- Constant Joseph Ernest Cornips (1895-1944),
een man die zijn leven opofferde voor 'God en Vaderland'
Door Marcel Krutzen 96
- Zomertijd
Door Hans Heltzel 103
- Ridderkruisdrager Caspar Antoine Sporck (1922-1945),
een Heerlense SS'er aan het Oostfront
Door Marcel Krutzen 111
- Aangestipt...
Door Koos Linders, Mark van Dijk en Roelof Braad 116

Nummer 4

- In Memoriam: Albert Corten
Door Roelof Braad 121
- De plaatsnaam 'Voerendaal'
Zienswijzen met betrekking tot het ontstaan en de betekenis ervan
Door Frans Gerards en Jean Frins 125
- Herinneringen van Albert Vogel (1874-1933)
Aan zijn moeder, grootvader en grootmoeder
Door Frans Gerards 139
- Aangestipt...
Door Frans Gerards, Sander van Daal en Mark van Dijk 150

Carolina Hage
Secretaris